

SERVICIUL PROTECȚIA COPILULUI

MAI 2024

INFORMARE

Privind: punerea în aplicare a HCLM nr.8/30.01.2024 cu privire la aprobarea Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul local al Municipiului Brăila pentru anul 2024

***Rolul familiei în dezvoltarea copiilor și
impactul fenomenului "munca în străinătate" asupra acestora***

Cuvântul familie este de origine latină și înseamnă un grup de persoane unite prin relații de filiație naturală. Privită din perspectiva existenței umane, familia reprezintă un izvor de viață. Familia este singura care înnoiește permanent lumea, aducând cu sine copii care, mai apoi, vor deveni cei ce vor întemeia la rândul lor alte familii. Așadar, familia conferă prin structura sa unitate întregii societăți. Familia reprezintă astfel celula de bază a societății. Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit. Educația unui copil începe de acasă. Familia este locul cel mai propice pentru începutul educației copilului. Aici este prima lui școală în care, avându-i pe părinți ca modele, ca instructori, copii încep să învețe lecțiile menite să-i călăuzească în viață - lecții de iubire necondiționată, respect, încredere, lecții de ascultare, politețe, stăpânire de sine dar și lecții ce țin de viața spirituală sau culturală sau frumos. Familia reprezintă prima instituție de educație morală și pentru prima copilărie este mediul educativ prin excelență. În cadrul familial se deprind disciplina și spiritul de inițiativă și se cultivă sentimentul demnității, dreptății, iubirii, respectului și ajutorului, sentimentul sacrificiului, care sunt elemente de bază ale vieții sociale.

O familie se poate confrunta cu o gamă largă de dificultăți care pot afecta atât dinamica internă, cât și bunăstarea individuală a membrilor săi. Aceste dificultăți pot fi de natură economică, emoțională, socială sau legate de sănătate. Părinții care pleacă să muncească în străinătate o fac adesea din necesitate economică, dorind să asigure un viitor mai bun pentru copiii lor. Acest fenomen este răspândit în multe țări, în special în cele cu economii mai puțin dezvoltate, unde oportunitățile de muncă sunt limitate și salariile sunt scăzute. În timp ce migrația pentru muncă poate aduce beneficii economice importante, ea are și consecințe semnificative asupra copiilor rămași acasă și asupra dinamicii familiei. În consecință, această nouă generație, ai cărei părinți sunt plecați peste hotarele țării să le asigure o viață mai bună, economic, crește și se dezvoltă de una singură, fără modele parentale de urmat și cu comportamente deviate, pe care în timp, societatea, le va resimți din plin.

Efectele negative, pe care plecarea la muncă în străinătate le produce asupra copiilor, identificate atât în urma consulării elementelor doctrinare de specialitate, statisticilor naționale precum și rapoartelor de cercetare proprii dar și de către alte instituții și persoane interesate de amploarea fenomenului sunt:

- Apariția și dezvoltarea fenomenului de abuz asupra copilului (Legea nr. 272 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, care definește conceptul de abuz asupra copilului astfel: „*Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o*

relație de răspundere; încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului”);

- Neglijarea copilului. Plecarea la muncă în străinătate a părinților constituie în foarte multe situații, cazuri de neglijare gravă sau diverse forme de exploatare asociate formelor de abuz asupra copilului. *Juridic*, neglijarea, este definită ca *omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului;*
- Efecte juridice privind încălcarea unor drepturi fundamentale ale copilului. Migrația părinților la muncă în străinătate produce și efecte juridice în ceea ce privește respectarea drepturilor copiilor care rămân în țară ducând în mod vizibil la încălcarea unor drepturi fundamentale ale acestora (dreptul copilului de a crește alături de părinții săi; dreptul la educație; dreptul la un nivel de trai adecvat; dreptul la sănătate; dreptul copilului la odihnă și vacanță și protecție împotriva exploatării prin muncă; dreptul la protecție specială și asistență din partea statului);
- Efecte psihologice (durere, anxietate, depresie, singurătatea copiilor și efectele separării de părinți, sinuciderea);
- Efecte sociale (devianța, devianța școlară, delincvența juvenilă).

Efectele pozitive ale plecării părinților la muncă în străinătate sunt legate de bunăstarea copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate. În cele mai multe cazuri migrația părinților determină o creștere a nivelului de trai al copilului rămas acasă. O parte din banii economisiți de părinți în procesul migrației este utilizată pentru educația copiilor, chiar dacă nu în puține cazuri se observă o dotare a copiilor care provin din familii cu părinți plecați în străinătate cu o serie de bunuri/articole moderne, nu neapărat preocupărilor lor actuale.

Colaborarea persoanei suport cu minorii și cu societatea

În conformitate cu prevederile art.104 din Legea nr. 272/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare ”Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligația de desemna persoana care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz. Rolul persoanei desemnate este esențial pentru bunăstarea și dezvoltarea sănătoasă a acestor copii. Persoana poate fi un membru al familiei, un tutore legal, un profesor sau un consilier. Iată câteva dintre principalele responsabilități și modalități prin care persoana de suport poate ajuta:

1. Sprijin emoțional

- Ascultare și empatie: Persoana de suport trebuie să fie disponibilă pentru a asculta problemele și preocupările copilului, oferindu-i un spațiu sigur unde să-și exprime emoțiile și să discute despre dificultățile întâmpinate.
- Construirea unei relații de încredere: Este esențial să se dezvolte o relație bazată pe încredere și respect reciproc, astfel încât copilul să se simtă confortabil să se deschidă și să caute ajutor atunci când are nevoie.

2. Suport educațional

- Monitorizarea progresului școlar: Menținerea unei comunicări constante cu profesorii și școala pentru a monitoriza performanțele academice și pentru a interveni prompt dacă apar probleme.

- Îndrumare academică: Ajutarea copilului cu temele, proiectele școlare și pregătirea pentru examene poate fi crucială, mai ales în absența sprijinului parental.
- 3. Suport social
 - Dezvoltarea abilităților sociale: Încurajarea participării la activități extracurriculare și sociale pentru a ajuta copilul să dezvolte abilități sociale și să își construiască rețele de prieteni.
 - Organizarea de activități recreative: Crearea de oportunități pentru activități recreative și de petrecere a timpului liber care să ofere copilului o senzație de normalitate și bucurie.
- 4. Suport practic
 - Asigurarea nevoilor de bază: Persoana de suport trebuie să se asigure că copilul are acces la hrană, îmbrăcăminte, un loc sigur de locuit și alte nevoi de bază.
 - Gestionarea problemelor administrative: Ajutor în gestionarea documentelor necesare pentru școală, asistență medicală și alte aspecte administrative.
- 5. Mentorat și ghidare
 - Oferirea de modele pozitive: Persoana de suport poate servi ca un model pozitiv, demonstrând comportamente sănătoase și constructive.
 - Îndrumare în luarea deciziilor: Ajutarea copilului să ia decizii informate și să dezvolte abilități de gândire critică și rezolvare a problemelor.
- 6. Suport în menținerea legăturii cu părinții
 - Facilitarea comunicării: Ajutor în menținerea unei comunicări regulate cu părinții prin apeluri telefonice, video și mesaje, asigurându-se că legătura emoțională cu părinții rămâne puternică.
 - Comunicarea cu părinții: Informarea părinților despre progresul și starea copilului, astfel încât aceștia să fie implicați în viața copilului, chiar și de la distanță.
- 7. Acces la servicii specializate
 - Consiliere psihologică: În cazul în care copilul prezintă semne de stres, anxietate sau alte probleme emoționale, persoana de suport poate facilita accesul la servicii de consiliere psihologică.
 - Sprijin educațional specializat: Dacă copilul are dificultăți de învățare, persoana de suport poate colabora cu profesori specializați pentru a oferi sprijin educațional adecvat.

Condițiile de acordare a prestației financiare excepționale

Conform art. 130 din Legea nr. 272/2004, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare: *"Primarii acordă prestații financiare excepționale, în situația în care familia care îngrijește copilul se confruntă temporar cu probleme financiare determinate de o situație excepțională și care pune în pericol dezvoltarea armonioasă a copilului"*.

Conform HCLM nr.203/2024 prestațiile financiare excepționale se acordă familiilor cu copii cu domiciliul/reședința pe raza Municipiului Brăila; se acordă în bani și/sau tichete sociale în situația în care familia care îngrijește unul sau mai mulți copii se confruntă temporar cu probleme financiare și pentru a cărei soluționare este necesară intervenția colectivității locale și a structurilor ei asociative. Pentru anul 2024, cuantumului maxim al prestației financiare excepționale acordate la nivelul municipiului Brăila se stabilește până la suma de 1500 lei, se acordă o singură dată pe an.

Neglijarea - formă de violență asupra copiilor

Neglijarea este definită în Legea nr. 272/2004, cu modificările ulterioare [art. 94 alin. (2)]:
"Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare."

Neglijarea se poate prezenta sub mai multe forme:

- neglijarea alimentară - privarea de hrană, absența mai multor alimente esențiale pentru creștere, mese neregulate, alimente nepotrivite sau administrate necorespunzător vârstei copilului;
- neglijarea vestimentară - haine nepotrivite pentru anotimp, haine prea mici, haine murdare, lipsa hainelor;
- neglijarea igienei - lipsa igienei corporale, mirosuri respingătoare, paraziți;
- neglijarea medicală - absența îngrijirilor necesare, omiterea vaccinărilor și a vizitelor de control, neaplicarea tratamentelor prescrise de medic, neprezentarea la programe de recuperare;
- neglijarea educațională - substimulare, instabilitatea sistemului de pedepse și recompense, lipsa de urmărire a progreselor școlare;
- neglijarea emoțională - lipsa atenției, a contactelor fizice, a semnelor de afecțiune, a cuvintelor de apreciere.
- părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.

Semnalaarea cazurilor neglijență a copiilor se poate face la: Asociația Telefonul Copilului 116.111; Telefonul DGASPC 0239.614.583; Telefonul copilului de la nivelul DGASPC - 983, 9852
Serviciul Protecția Copilului din cadrul Direcției de Asistență Socială: Municipiul Brăila, str. Anghel Saligny nr.17, telefon: 0764 988 235, email: protectia.copilului@dasbraila.ro; Numărul unic european pentru dispariții de copii-616.000; Direct sau în scris la autoritățile abilitate. Pentru violența pe internet: www.safernet.ro, e-mail-ul raportare@safernet.ro și telefonul 021/310.31.16

Director executiv
Nicoleta Mihaela Dăncea

Întocmit:

Vasile Gianinna Victoria, șef serviciu.
Ștefan Alina-Felicia, psiholog